

Obec Lipová se poprvé připomíná v r. 1362, kdy ji drželi synové zemřelého Peška z Veletin. V zakládací listině vizovického kláštera z r. 1261 je uveden Lipovský potok, patrně zde stála i osada Lipová.

Letecký pohled na obec v roce 2010

Na obecní pečeti z r. 1782 je ve znaku uveden strom – lípa.

Církevní památky

Kaple sv. Václava – byla postavena nákladem občanů z Lipové k svatováclavskému miléniu v r. 1929. Občané velmi intenzivně a s předstihem začali pracovat na zajištění stavby. V r. 1924 byl ustanoven přípravný výbor pro postavení stavby. Stavba kaple byla zahájena v květnu 1929 dle stavebního plánu stavitele Fojtíka z Vizovic, realizaci stavby provedli, až na odborné práce, občané sami. Pamětní deska po pravé straně kaple nese jména padlých občanů z Lipové za I. Světové války. Oltář s obrazem sv. Václava postavil mistr Bohumil Bek z Kutné Hory, inventář kaple byl vybaven hlavně z darů občanů, případně fary ve Slavičíně, pěkné výplně z barevného skla byly zhotoveny v brněnské dílně firmy Říha, jedno okno stálo 400 Kč. Stavba kaple byla dokončena v říjnu 1929. Náklady dosáhly výše 45 000 Kč a dalších 10 000 Kč bylo vypůjčeno. Při posvěcení kaple 13.10.1929 byla v Lipové velká sláva, svěcení vykonal děkan ze Štítné P. Filip spolu s dalšími šesti knězi, oslav se zúčastnilo více než 1 000 lidí. V r. 1942 byl postaven nový presbytář a byla provedena elektrifikace kaple. V r. 1972

byla nahrazena písková omítka novou břizolitovou. V r. 1992 se občané z Lipové rozhodli přistavit ke kapličce sakristii a realizovat celkovou opravu kaple. Z hlavních prací byly provedeny: výměna vazby a krytiny, výměna el. instalace, položeni nové dlažby, výměna vstupních dveří, dosazení nových lavic a nového obětního stolu, proveden nástřik fasády, malba stěn a nátěr plechové střechy věže. Provedena oprava přístupové komunikace ke kapli položením asfaltového koberce a zámkové dlažby na chodník a schodiště. Vedle sakristie byl postaven sklad a WC. Bylo provedeno zateplení oken kaple nainstalováním nových rámů se skly, zdi sakristie byly obloženy sádkartonovými deskami a strop kazetami. Na podlahu sakristie bylo položeno nové PVC. Do věže byl zavěšen zvon, který věnoval P.Bohumír Zapletal. Byla podána žádost o náhradu za zvony, které byly odebrány německými okupanty za II. světové války. Žádost se podávala do Bruselu prostřednictvím římskokatolické církve a je doložena čestným prohlášením pamětnic této události p. Marie Rakové a p. Anny Šoukalové č.p. 77.

Opraven pomník padlým , který je vedle kaple- zhotoveny nové betonové základy a položeny mramorové desky. K výčtu prováděných činností jistě patří i úklid, výzdoba a údržba interiéru, kterou nezištně provádí naše spoluobčanky zejména paní Anna Dorušková ,Ludmila Machovská a další.

kaple v listopadu 2012

Koruna sv. Václava z oltáře kaple

Kaplička Panny Marie Sixtinské – naproti kaple sv. Václava, je opatřena letopočtem „1766“, uvnitř je umístěna soška Panny Marie Lurdské, kaplička je uvedena v seznamu nemovitých kulturních památek pod č. 1961.

Pískový kříž – na návsi, se železným reliéfem Panny Marie Bolestné, horní část kříže spadla při jeho zdobení (r. 1934), kříž byl opraven, na zadní straně špatně čitelný nápis: „*Tento kříž je vystaven od samostatných občanů v roce 1867. Dělal ho Štěpán Minařík.*“ Kříž je zapsán v seznamu nemovitých kulturních památek pod č. 1962 (foto po restaurování v roce 2005).

Kamenný kříž – na pravé straně cesty do Loučky stojí na místě původního dřevěného kříže, na přední straně postavce je vytesán reliéf Panny Marie a pod ním je nápis: „O Ježíši nebud' nám soudcem ale spasitelem.“

Pískový kříž – na pravé straně cesty do Slavičina, na přední straně podstavce je vytesána grafika Panny Marie s křížem, na zadní straně je uveden nápis: „Z nákladu obce Lipovei v roce 1867.“

Zvonice – na návsi, zavěšeny jsou dva zvony. Větší ocelolitinový zvon má dolní průměr věnce zvonu 440 mm, celkovou výšku 430 mm včetně technické talířové hlavy s odhadovanou hmotností cca 50 kg. Na plášti zvonu je nápis: **KU CTI A SLÁVĚ BOŽÍ VĚNOVALA ANNA SVÁROVSKÁ**. Druhý menší ocelolitinový zvon má dolní průměr věnce zvonu 365 mm, výšku 350 mm a odhadovanou hmotnost cca 32 kg. Na plášti zvonu je nápis: **KU CTI A SLÁVĚ BOŽÍ VĚNOVAL FRANTIŠEK SVÁROVSKÝ**

Dřevěný kříž – u zvonice na návsi, s železnou postavou ukřižovaného Krista na zadní straně letopočet: „LP 1990“.

Pomníky padlým v 1. a 2. sv. válce

Při osvobození obce rumunskou armádou 2. května 1945 zahynuli 2 rumunští vojáci, kteří byli pochováni vedle kaple sv. Václava. Jedná se o serg. PALADED-TRU a cap. Julia GOICEANU. Jejich jména jsou vyryta do pomníku .

Z farní kroniky: 1929 Rok svatováclavský

Jubileum svatováclavské

Tisícileté jubileum smrti knížete Václava oslaveno celým národem, pokud cítí katolicky, oslavení sv. Otcem i vládou, dostaven velechram sv. Víta, v Praze konány velkolepé slavnosti, především orelské (28.6. – 7.7.), pak všenárodní okolo 28.9. Oslav těch zúčastnila se i naše farnost, jednak v místě, jednak v Praze. První svaté přijímání bylo v září sv. knížete eucharistického, pěny písňe svatováclavské opět a opět zvl. v měsících září a říjnu, den 28.9. oslaven co svátek. V Praze byli naši farníci, čestně zastoupeni hlavně o slavnostech Orelstva a to ve dnech 28.-30.6. p. kaplan Janýška s 11 dětmi – Orlíky, od 3.-8.7. farář a p.kaplan Kvítek s 85 farníky, naši lidé se přičinili, aby ukázali „husitské“ Praze, že Morava je věrně katolická.

Kaple v Lipové

Nejkrásnější hold úcty velkému knížeti vzdala obec Lipová, zasvětivši mu kapli, právě dostavěnou. Již asi r.1924 ustavil se v Lipové výbor k tomu, aby místo malé a už sešlé kapličky z 18.st. postavil kapli prostornější; sbírali peníze, vajíčka, pořádány zábavy, divadla k tomu účelu, dolován písek, lámáno kamení, vše zadarmo a tak i dovážení. Když pak katolíci organizováni v lidové straně dosáhli v obci většiny, darovala obec ze svých lesů i potřebné dřevo. Těžko jmenovati všecky, kteří se přičiňovali o dílo a ještě tíže určití, kdo víc a méně, výjimkou několika „pokrokových“, má každý podíl na zdaru. V čele stál p.Jan Jordán, nejen jako předseda stavebního výboru, ale i svou prací; z ostatních jmenuji pouze K.Žáčka, Petra, Strážnického, velká horlitelka pro kapli A.Stará nedočkala se uskutečnění stavby. Silně potlačili stavbu manželé František a Anna Svárovští z Lipové, č.10, darovavše ze svého pole naproti staré kapličky díl pro novou kapli, který je teď zaknihován „Nadaci ř.k. kaple sv. Václava v Lipové“, co stavební plocha č.171 (79 m²) a nádvoří kaple k.č. 133/2 (6 a 16 m²). Plány zhotovil mistr Fojtík z Vizovic, který dal stavbě i svou firmu, ale stavbu provedli místní zedníci a tesaři (práce potahové a pomocné místní katolíci zdarma). Poněvadž pouze nebylo mnoho na hotovosti, napáleny cihly z části z Lipové, a míra to rozměry kaple zmenšeny, takže činí v lodi 9 x 7 m. Kamenné schody dodali za své zedníci z Lipové. Tašky (bobrovky) s velikou slevou 40% dostali jsme od panské cihelny ve Vizovicích. Klempířské práce provedl mistr ze Slavičina, hromosvod zařídila firma Vácha Uherský Brod za 450 Kč; okna z barevného katedrálového skla jsou z dílny Říha v Brně a stojí kus 500 Kč, spolu tedy 4000 Kč; celá stavba stojí nad 45 000 Kč, asi 10 000 Kč jsme ještě dlužni. Kříž na věž zhotoven zdarma a daroval p.Jemelka, otec P.Jemelky.

Se stavbou začato v květnu, než se místní rozešli „do světa za práci“ (hl.na Slovensko); pak až na podzim; do 29.9. nemohla však úprava býti skončena, proto konáno posvěcení kaple až 13. října 1929. Slavnosti zúčastnilo se na 1000 lidí, též 7 kněží.

V sobotu 12.10. o 7 hod. u kaple dušičková obnova za padlé vojíny, (jimž je kaple spolu pomníkem; jména padlých Lipovských ve světové válce 1914/8 vyryta do desky u vchodu do kaple) – Slavnostní osvětlení kaple.

V neděli 13.10:

- 6 hodin ráno budíček
- ½ 10hod – uvítání světitelé a slavnostní zahájení farářem a dívkami
- ¾ 10hod – průvod ke kapli za písně „Bože, cos ráčil“
- 10hod – slavnostní kázání odpovědného faráře z Hukvald a rodáka Lipovského P.Františka Jemelky (tento daroval na kapli 1000 Kč)
- ½ 11hod – posvěcení kaple děkanem ze Štítné, kanovníkem Al. Filipem; slavnostní mše svatá, píseň „Tisíc let“
- ½ 1hod – koncert u hostince
- ½ 3hod – litanie k sv. Václavu, Te Deum, chorál svatováclavský

Oltář pro kapli z modřínového dřeva dle návrhu tesařského mistra Říhy Emila z Hrádku provedl ne zcela k naší spokojenosti truhlář Ševčík ze Štítné. Dlažba je od Otty Kabeláče z Hrádku.

Stavba kaple schválena komisí okresního úřadu v Uherském Brodě ze dne 4.11.1929 čís 282/70 a induktem arcibiskupského Ordinariátu ze dne 6.6.1930 (čís 8708 ze dne 10.6.1930) povoleno sloužit tam mši svatou ve dva dny sváteční a 2 dny všední a kdykoli tam bude P.Jemelka.

Obrazy (tisk) sv. Terezičky a sv. Antonína darovala pí Marie Svárovská. Komentář k obrázku ze svěcení kaple: zleva: pan kaplan Janýška, P.Bartoš, farář z Újezda u Vizovic, světitel kan. Filip ze Štítné, slavnostní kazatel P.Fr.Jemelka z Hukvald, farář Horák

Toto o naší kapli napsal v říjnu 1991 P. Bohumír Zapletal:

Jako perly jsou rozsety v našem kraji velké, menší i drobné stavby – kostely, kaple, Boží muka a kříže. Všechny kaple, které máme, i když se liší velikostí a stavebními prvky, jedno mají společné: byly stavěny za velkých finančních i osobních obětí. Církevních památek připomínajících knížete Václava, patrona země české, máme ve valašském kraji velmi málo. Kaple v Lipové však je dedikována právě tomuto světcovi. Na místě zvaném Chlpek byla roku 1766 postavena původní kaplička Panny Marie Sixtinské. U této kaple věřící z Lipové konávali pobožnost v neděli odpoledne a v květnu každý den. Už tato skutečnost nám dosvědčuje, že v této obci byla velmi živá víra. Lidé zatoužili mít kapli, kde by byli chráněni před nepohodou počasí. Roku 1924 byl vytvořen výbor pro postavení kaple. Peněz bylo tehdy velmi málo, získávaly se z výtěžků tanečních zábav a ochotnických divadelních představení. Z obecního lesa bylo darováno potřebné dřevo na stavbu. Manželé František a Anna Svárovští darovali pozemek na stavbu. Cihly se zhotovily a vypálily přímo v Lipové, krytina bobrovka byla zakoupena se 40 % slevou z panské cihelny ve Vizovicích. Plány zhotovil stavitel Fojtík z Vizovic. Když byl nashromážděn základní materiál, dali se lidé s chutí do stavby. Dále bylo třeba vybavit interiér kaple. Stavitel z Hrádku Emil Říha vypracoval návrh na oltář z modřínového dřeva a zhotovil jej truhlářský mistr Ševčík ze Štítné. Cementové dlaždice dala firma Kabeláč z Hrádku.

Blížil se rok 1929 a v naší vlasti se připravovaly oslavy milénia smrti svatého Václava. A tato okolnost také rozhodla o titulu světce, patrona nové kaple. Věřící z Lipové chtěli původně kapli zasvětit patronce křesťanských domácností svaté Anně. Duchovní správa farnosti však trvala na zasvěcení svatému Václavovi. Svěcení nové kaple se konalo 13. října 1929. K této slavnosti přišlo do Lipové více než tisíc lidí a početná skupina duchovenstva. Světitelem kaple byl P. Alois Filip, děkan a kanovník ze Štítné, kazatelem byl rodák lipovský P. František Jemelka. Celá stavba si vyžádala náklady ve výši 45.000,- Kč. I když mnoho peněz se ušetřilo obětavostí věřících, kteří pracovali zdarma, zůstal ještě dluh 10.000,- Kč. Až po jeho zaplacení v roce 1941 byl ke kapli ještě přistavěn presbytář a tím kaple dostala dnešní podobu.

Oslava 80. výročí od narození P. Bohumíra Zapletala (duben 2005)

75. výročí od vysvěcení kaple sv. Václava 10.10.2004
Hlavním celebrantem mše sv. byl děkan P.Jan Moučka

V neděli 20.zář 2009 jsme oslavili 80. výročí od vysvěcení kaple sv. Václava
Hlavním celebrantem byl arcibiskup olomoucký, metropolita moravský Mons. Jan Graubner

V sobotu 7.7.2012 jsme oslavili 650. výročí od první písemné zmínky o obci Lipová

Mši svatou slouženou ve Sportovním areálu celebroul P. Mgr. Miroslav Strnad, kterého přivítal starosta obce Miroslav Pala

